

Burgemeester en wethouders

Datum 17 juli 2023

Onderwerp

Nota Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)

Wij willen

De nota M&O inclusief fraude risicoanalyse vaststellen

Wij besluiten

1. De nota M&O vast te stellen inclusief frauderisico analyse vast te stellen.
2. De raad met bijgaande brief te informeren over de nota M&O inclusief frauderisico analyse.

Want

Het laten vaststellen van de Nota Misbruik en oneigenlijk gebruik incl. fraude risicoanalyse is in lijn met interne en externe regelgeving en ontwikkelingen

Vier zaken zijn hierbij van belang:

- Het actualiseren van de nota is van belang aangezien het college van burgemeester en wethouders zorgdraagt voor het beleid en interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de gemeentelijke regelingen en eigendommen waaraan getoetst kan worden.
- De (landelijke) commissie BBV in de Kadernota Rechtmatigheid 2022 doet de aanbeveling tot het maken van een overkoepelend beleidsstuk M&O.
- De toepassing van M&O-beleid is een onderdeel van het begrip rechtmatigheid bij de jaarrekening. Door de voorgenomen invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wordt het M&O beleid en de toepassing ervan onderdeel van de verantwoording tussen college en raad. Voorheen was dit een onderdeel van het toetsingskader van de accountant. Het vaststellen van M&O-beleid past binnen de voorbereiding op deze ontwikkeling.
- Opmerking accountant: Risicomanagement – fraude-risicoanalyse: In 2021 hebben wij vastgesteld dat het opstellen en/of periodiek actualiseren van een fraude-risicoanalyse nog geen zichtbaar onderdeel vormde van de interne beheersingsomgeving. Het risico bestond dat u niet voldoende inzicht heeft in de potentiële frauderisico's en de beheersing van de risico's. Hiermee liep u het risico dat de interne beheersing kwetsbare plekken bevat, welke vatbaar zijn voor fraude die onopgemerkt blijven. Tijdens de controle hebben wij geconstateerd dat de 'Notitie Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik', 'Memo M&O frauderisicoanalyse' en de 'Frauderisicoanalyse' zijn geactualiseerd. Eveneens hebben wij geconstateerd dat deze documenten op 3 juli zijn vastgesteld door de directie en het bestuur. Hiermee is de analyse op het juiste niveau binnen de Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen besproken en heeft u laten zien dat u het belang hiervan onderkent. Hiermee is de significante bevinding uit de managementletter 2022, die hierop toeziet, opgelost.

Maar

Wanneer de nota op het bestaande M&O beleid incl. fraude risicoanalyse niet wordt geactualiseerd of wordt vastgesteld is de (rechtmatigheid)verantwoording van het college aan de raad in mindere mate gewaarborgd.

Achtergrond

De nota M&O incl. fraude risicoanalyse willen we door het college laten vaststellen.

De gemeente De Wolden had in het verleden een notitie M&O en deze wordt hiermee geactualiseerd.

Een nota M&O is opgesteld voor de SWO aangezien het ambtelijke personeel de uitvoering van de werkzaamheden voor de SWO en de beide gemeenten verricht.

Het M&O-beleid incl. fraude risicoanalyse, dat dient ter sturing en vastlegging van het bestaande beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen te voorkomen. Een adequate inrichting en toepassing van M&O-beleid draagt namelijk bij aan een goede interne beheersing en aan het in control zijn van de Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen.

Gemeentelijke regelingen kunnen gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik. Dit is bijvoorbeeld het geval als de verplichting om een heffing te betalen of de aanspraak op een uitkering of voorziening (en de hoogte en duur daarvan) afhankelijk is van gegevens die mensen zelf verstrekken. Maatregelen kunnen bijdragen in het zoveel als mogelijk voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarnaast wordt met het vormgeven en toepassen van M&O-beleid ingespeeld op de mogelijke aankomende rechtmatigheidsverantwoording afgegeven door het college inzake het adequaat borgen van het M&O-criterium.

Een nota misbruik en oneigenlijk gebruik is hiervoor een hulpmiddel. De nota betreft een uiteenzetting van het algemene, integrale beleid van de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik. De uitwerking van het M&O-beleid vindt plaats in de specifieke regelingen en bijbehorende verordeningen en processen. Overigens zijn de meeste regelingen gebonden aan wettelijke eisen en minimumnormen voor het nemen van maatregelen ter bestrijding van fraude en misbruik. Vanzelfsprekend moeten de beide gemeenten en de SWO aan die wettelijke eisen voldoen. Maar ook aan overkoepelende wettelijke eisen zoals de privacywetgeving, die beperkend kunnen werken. Daarnaast wordt de meerwaarde van eenduidig en overkoepelend algemeen beleid ingezien.

De financiële gevolgen zijn

Het laten vaststellen, de uitvoering van de nota M&O incl. fraude risicoanalyse en de implementatie kan binnen de bestaande capaciteit en middelen plaatsvinden.

Alternatieven

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Brief aan de raad
2. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik
3. Fraude risicoanalyse
4. Memo M&O fraude risicoanalyse